

Lofothola

Fortsettelse på slektshistorien til mine besteforeldre

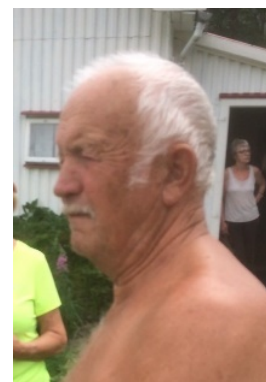
Jens Petter Olai Ellingsen, født 19.02.1865, død 24.04.1964, fra Vinkfjord, gift med Nora Elisabeth Pedersdatter, 04.10.1867 – 18.06.1957, fra Lakså.

I min historie skriver jeg at min tippoldefar, Arne Danielsen, kom fra Stavfjord (ref. slektsbok for Nordfold). Dette er helt riktig, men ikke fra bosettingen som var inne i Stavfjorden. For øvrig var det eneste plassen som var trygg å bosette seg på grunn av snø- og steinskred som raste på begge sider av fjorden, spesielt om vinteren da snøskavlene løsnet oppe i fjellene som gikk bratt ned i fjorden.

Men der er et unntak, og det er Lofothola som ligger på venstre side av fjorden når du reiser innover. Lofothola ligger ca. 3 km fra fjordåpningen og inn fjorden.

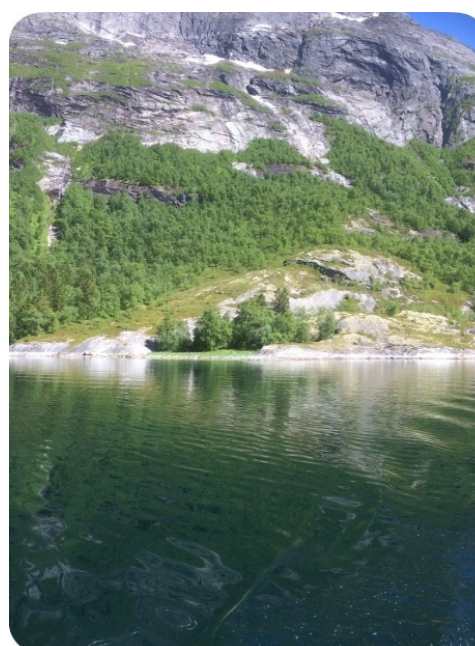
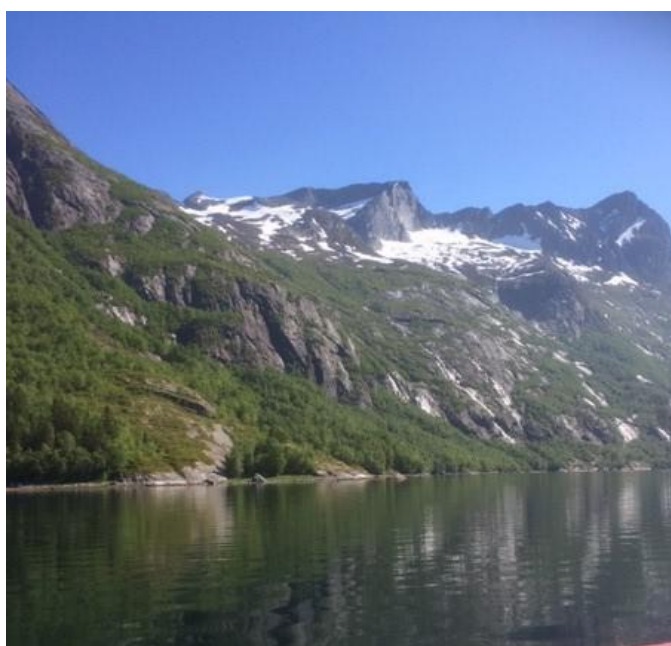
Sommeren 2018 var Elin (min søster) og jeg på befaring til Sandbakk sammen med Kjersti Sandbakk og Trond Arne Hansen (hyttenaboer i Alvenes), og der møtte vi **Osvald Sandbakk**, en slektning av Kjersti. Han og familien var på ferie i sitt barndomshjem, men til vanlig bor de i Bodø.

Til vår overraskelse forteller Osvald at min tippoldefar, Arne Danielsen 04.02.1791- 10.07.1845 kom fra Stavfjord og at hans far Daniel Iversen 28.04.1750 – 1810 kom fra Mørsry i Sørfold 1, se Stavfjord 2 i slektsbok for Nordfold. Disse var bosatt i Lofothola i Stavfjord (Arne, Daniel).

Osvald Sandbakk

Jeg visste at min tippoldefar kom fra Stavfjord, men at han kom fra Lofothola var helt nytt for meg. Han fortalte at det gikk an å ha bosetting akkurat der da terrenget ovenfor Lofothola var formet slik at når skredet kom, så gikk den enten på høyre eller på venstre side av Lofothola. Han fortalte også at Sivert, sønn til Arne Danielsen flyttet til Sandbakk 7 i 1863 og fikk mange barn med sin kone Kirsten Maria Trondsdatter, Sandset 19. Tre av deres barn flyttet til Stavnes og giftet seg der, slik er vi i slekt med Stavnesfolket, og dermed også familien på Kleiva i Nordfold (Egil Pedersen).

Lofothola

Hvorfor heter det Lofothola?

Ifølge min hyttenabo Kjersti Sandbakk er Lofothola utledet fra LOFOT som fra gamle tider var navnet på gaupa. Det kan også komme av at båtene i Stavfjordbotten måtte plasseres i Lofothola tidlig på vinteren for å unngå innfrysing av fjordisen før båtene skulle seile til Lofoten utpå vinteren.

Ingeborg og Olav Sandbakk skriver i sin historiebok for området Stavfjord, Vinkfjord og Sandbakk på side 20 følgende:

Daniel Iversen og kona Kristina Johansdatter var gift i 1777. Han kom fra Mørsry (lokal plass i Mørsvikbotn), og hun kom fra Røsvik. De bodde ei kort tid på Røsvik, så på Aspenes og Eigården før de kom til Stavfjord ca 1790 og bosatte seg i Lofothola som ligger ca. 5 km ut i fjorden.

Man kan spørre seg hvordan det kunne gå an å bosette seg i Lofothola, ei bergklype på noen kvadratmeter med skredfare på begge sider av det bratte fjellet. Det er en fin plass rett mot sola, skog nok å ta av, og en ypperlig fiskeplass, men likevel. Godt beite for sau og geit, men neppe ku, for der er nokså uført terreng.

Geitene er så nøysomme dyr at de gir mye igjen for maten. Det verste med dem er at de liker seg høyt til fjells og er ulydige også, men en god gjeterhund greide nok å få dem hjem om kvelden når husmora kalte på dem. For til sau og geit måtte de slå i utmarka, men det gjorde mest alle den gangen. Og så skar de lauv og tørket til vinterfor. Tang og fiskeslo til kreaturmat har vært brukt i uminnelige tider. Der ble tidlig snøbart på den siden av fjorden, så geitene og sauene kunne gå ut og beite seg mette på ris og røslyng.

Det verste var nok å holde bjørnen på avstand. Ble den for nærgående, hadde de en god neverull på en stav. Den tente de på i grua. Og det hendte at de kom så nær utysket at de sved den i pelsen. Da tok det vanligvis lang tid før den kom igjen.

Kristina og Daniel hadde mange barn, men flere døde som spebarn. Sønnen, Arne Danielsen, bosatte seg i Vinkfjorden (han er da min tippoldefar). Datteren Pernille kom til Brattfjord, og datteren Marlene ble gift i 1802 med Lars Christoffersen fra Tårnvik. Også de ble boende i Lofothola. De hadde seks barn der, men to døde som spebarn. Lars Christoffersen døde der i 1811, og ble 40 år. Svigerfaren Daniel Iversen døde året før 1810, og han var da 58 år. Det var nok skifte etter dem i 1811, men der var ingenting å registrere, så de har vel hatt lite meddel her.

Hvor lenge de to enkene ble boende i Lofothola vet jeg ikke, men Lars Danielsen døde der i 1816. Han var da 21 år, og var en av sønnene til Daniel og Kristina. Dette er siste gang vi har funnet Lofothola nevnt i kirkebøkene. Så etter den tid er vel alle flyttet. Enka etter Daniel Iversen, Kristina, døde i Hopen i 1836, og hun var da 75 år gammel. Enka etter Lars Christoffersen, Malena, døde i Bjørsvik i 1855. Hun ble 78 år gammel og var «fattiglem» på sine gamle dager.

Lofothola er skrevet på forskjellige måter i ulike kilder. Her er det valgt å bruke skrivemåten på kartet for Stavfjorden.

Utdrag fra Slektsbok for Nordfold

2 **Daniel Iversen** 28/4 1750-1810 (Mørsry SF 1).

G. 28/7 1777 m. **Kirstine Johansdtr.** ca. 1761.

1 Malena 31/1 1777 (7).

2 Mons 6/3 1779.

3 Iver 30/4 1781 (Gyl. SF 11).

4 Johannes 12/3 1783 (Stam. 504).

Familien var bosatt på flere steder i Sørfold før de omkring 1785 kom til Stavfjord.

Softhallen nyttet i Stavfjord.

5 Arne 4/2 1791 (Vinkfj. 4).

6 Pernille 14/8 1793 (Brat. 503).

7 Lars 23/6 1796-10/1 1816.

4 **Arne Danielsen** 4/2 1791 - 10/7 1845 (Stavfj. 2).

G. 17/7 1823 m. **Marit Olsdtr.** 17/10 1797 (Sild. SF 16).

1 Sivert 10/5 1823 (Sandb. 7).

5 Pernilla 24/6 1831.

2 Kristen 2/3 1825 (Nf. 64).

6 Elias Marelius 9/4 1834 (5).

3 Kirsten Joh. 4/7 1827 (I. Hj. 16).

7 Oline M. 21/8 1837-30/4 1858.

4 Daniel 1/4 1829.

8 Daniel Kristian 14/5 1840 (7).

5 **Elias Marelius Arnesen** 9/4 1834 - 28/3 1916 (4).

G.a. 28/10 1863 m. **Pernille Andrine Nilsdtr.** 8/3 1841 - 26/8 1867 (Nf. 36).

1 Jens Petter Olai Ellingsen

2 Agnete M. 8/5 1867 (Alv. 24).

19/2 1865 (Alv. 21).

G.b. 18/11 1868 m. **Hanna Nilsdtr.** 6/4 1831 - 23/5 1887 (Nf. 36).

3 Konrad P. Andr. 22/3 1869

4 Elina Hel. Kri. 21/9 1872-9/12 1891.

(Nøt. 13).

7 **Sivert Arnesen** 10/5 1823-28/11 1870 (Vinkfj. 4).

G. 1/9 1852 m. **Kirsten Maria Trondsdr.** 19/10 1822 - 13/10 1897 (Sands. 19).

1 Anne Tobine 24/5 1852-27/9 1862.

4 Oline M. 26/9 1859-2/4 1861.

2 Anders Hag. 25/1 1854 (Stav. 27).

5 Hanna M. 7/5 1862-17/6 1863.

3 Marie Joh. 10/5 1856 (Stav. 28).

6 Antora Eline 22/2 1866 (Stav. 30).

Familien kom fra Vinkfjord til Sandbakk ca. 1863.